

Franciszek Wentowski

VI Plenum KC PZPR

Palestra 10/6(102), 1-8

1966

Artykuł został zdigitalizowany i opracowany do udostępnienia w internecie przez Muzeum Historii Polski w ramach prac podejmowanych na rzecz zapewnienia otwartego, powszechnego i trwałego dostępu do polskiego dorobku naukowego i kulturalnego. Artykuł jest umieszczony w kolekcji cyfrowej bazhum.muzhp.pl, gromadzącej zawartość polskich czasopism humanistycznych i społecznych.

Tekst jest udostępniony do wykorzystania w ramach dozwolonego użytku.

FRANCISZEK WENTOWSKI

VI Plenum KC PZPR

Uchwały VI Plenum KC PZPR nie mogą ująć uwagi adwokatów i adwokatów-radców prawnych zatrudnionych w jednostkach gospodarki społecznej, a przede wszystkim w jednostkach bezpośrednio inwestujących, w jednostkach nadzorujących działalność inwestycyjną, w państwowych jednostkach projektowania inwestycji, w przedsiębiorstwach wykonawstwa inwestycyjnego, a także w bankach finansujących i kontrolujących działalność inwestycyjną. Obsługa prawna bowiem tych jednostek, obejmując całokształt problematyki prawnej danego zakładu pracy, nie może nie uwzględniać jego inwestycyjnej działalności gospodarczej.

Radcowie prawni — jak to stwierdzają wytyczne Prezesa Rady Ministrów z dnia 3.VII.1962 r.¹ — wykonują swoje obowiązki, kierując się zasadami praworządności, obowiązującymi przepisami, wytycznymi organów państwowych i interesami gospodarki narodowej. Muszą oni zatem, poza dobrym przygotowaniem fachowym i znajomością przepisów, posiadać również dobrą znajomość podstawowych założeń polityki gospodarczej kraju, w omawianym wypadku — polityki inwestycyjnej i kierunków usprawnienia procesu inwestycyjnego.

Wypada podkreślić w tym miejscu, że podstawowym zadaniem obsługi prawnej w świetle przepisów uchwały nr 533 Rady Ministrów z 13.XII.1961 r.² i wytycznych Prezesa Rady Ministrów wydanych w jej wykonaniu jest właśnie udzielanie porad, opinii i wyjaśnień w sprawach dotyczących stosowania obowiązujących przepisów. Wykonanie tego zadania nie jest możliwe bez dokładnej znajomości norm prawnych i instrukcyjnych, dotyczących omawianego przedmiotu.

Ważnym zadaniem w pracy radcy prawnego jest również informowanie kierownictwa przedsiębiorstwa oraz organów samorządu robotniczego o nowo wydanych przepisach prawnych.

W wyniku uchwał VI Plenum KC PZPR należy oczekiwać dużych zmian w przepisach organizujących działalność inwestycyjną i re-

¹ M.P. Nr 57, poz. 270.

² M.P. Nr 96, poz. 406.

gulatingosunki umowne pomiędzy kontrahentami w procesie inwestycyjnym. Szybka i pełna informacja o tych zmianach jest jednym z elementów wdrożenia nowych zasad w życie. Wydanie bowiem nowych przepisów niczego samo przez się nie rozwiązuje. Efektywność tych regulacji zależy od szybkiego i pełnego ich stosowania. Dużą rolę mogą i powinni w tym zakresie spełniać radcowie prawni, nie tylko informując o istotnych zadaniach, prawach i obowiązkach z nich wynikających, lecz także pilnując w swoim zakresie działania pełnego ich wykonywania i stosowania.

Dotyczy to oczywiście wszystkich faz czy etapów działalności inwestycyjnej, a więc programowanie inwestycji, projektowania i kosztorysowania zamierzeń inwestycyjnych, sporządzania planów inwestycyjnych, umów i rozliczeń za dostawy, roboty i usługi inwestycyjne oraz finansowania, księgowości i sprawozdawczości inwestycyjnej.

Dla naświetlenia problematyki VI Plenum³ trzeba przypomnieć, że nie po raz pierwszy Polska Zjednoczona Partia zajmowała się zagadnieniami inwestycji. Już bowiem u progu ubiegłej 5-latkii w 1960 r. sprawom inwestycji poświęcone było specjalne V Plenum KC PZPR⁴. Plenum to zajęło się zagadnieniami programowania i projektowania inwestycji, zwiększenia ich efektywności, ograniczenia zakresu robót budowlanych i doskonalenia rozwiązań technologicznych.

Wiele uwagi problemom inwestycji i budownictwa poświęcił IV Zjazd KC PZPR⁵, który określił globalny poziom nakładów inwestycyjnych w latach 1966—1970, tempo ich wzrostu i podział środków na poszczególne kierunki inwestowania. Zjazd z całym naciskiem podkreślił konieczność przestrzegania uchwał V Plenum KC PZPR, wzywając do czynienia znacznie konsekwentniejszych usiłowań w celu potanienia inwestycji i zwiększenia ich efektywności.

Problematyce inwestycyjnej dużo uwagi poświęciło również IV Plenum KC PZPR z 1965 r.,⁶ którego przedmiotem były kierunki zmian w systemie planowania i zarządzania gospodarką narodową w latach 1966—1970. Referat Biura Politycznego KC PZPR na tym Plenum wskazywał m. in. na to, że w ciągu minionych lat wiele uwagi poświęcono problemom planowania inwestycji i usprawnienia działalności inwestycyjnej oraz podjęto środki zmierzające do podniesienia efektywności nakładów, zwężenia frontu inwestycyjnego i skracania cykli budowy oraz do potanienia kosztów inwestycji.

Rozmiary artykułu nie pozwalają na bliższe omówienie tego tematu. Ograniczę się zatem wyłącznie do stwierdzenia, że na podstawie przeprowadzonej analizy działalności inwestycyjnej IV Plenum KC PZPR uznało, iż podejmowane dotychczas wysiłki zmierzające do usprawnienia procesu inwestycyjnego nie przyniosły dostatecznego polepszenia gospodarowania w tej dziedzinie, będącej wciąż jeszcze jednym ze słabszych wycinków naszej gospodarki, i w ramach kierunków zmian w systemie planowania i zarządzania gospodarką narodową w latach 1966—1970 skonkretyzowało szereg ogólnych tez zawartych w uchwale IV

³ Odbyło się ono w dniach 25—27.IV.1966 r.

⁴ Odbyło się ono w dniach 21—22.VI.1960 r.

⁵ Odbył się on w dniach 15—26.VI.1964 r.

⁶ Odbyło się ono w dniach 27—28.VI.1965 r.

Zjazdu, ustalając wytyczne mające na celu stworzenie warunków sprzyjających doskonaleniu działalności inwestycyjnej. Między innymi uchwały IV Plenum KC PZPR przyjęły zasadę bliższego powiązania możliwości inwestowania w przedsiębiorstwach i zjednoczeniach z ekonomicznymi i finansowymi wynikami bieżącej działalności oraz zwiększenia inwestycji opartych na własnym, wygospodarowanym zysku, wysunęły znaczne rozszerzenie zasady kredytowania inwestycji i oddziaływanie przez odpowiednie bodźce na lepsze gospodarowanie środkami trwałymi.

Wytyczne IV Plenum KC PZPR w omawianej kwestii znalazły wyraz przede wszystkim w szeregu uchwał Rady Ministrów dotyczących zasad gospodarki finansowej zjednoczeń i zgrupowanych w nich państwowych przedsiębiorstw przemysłowych, budownictwa, przemysłu terenowego i wykonawstwa inwestycyjnego, a ponadto w uchwale Rady Ministrów w sprawie oprocentowania środków trwałych oraz w uchwale nr 278 Rady Ministrów z dnia 28 października 1965 r. w sprawie zasad finansowania inwestycji i kapitałnych remontów jednostek państwowych.⁷

Warto przypomnieć, że w ubiegłym dwudziestolecu wydatkowaliśmy na inwestycje niemalą kwotę 1 424 mld zł. Kwota ta jest olbrzymia, ale też i owoce jej są niebagatelne. Uzyskaliśmy w roku 1965 — w stosunku do roku 1949 — 3,2-krotny wzrost dochodu narodowego i 6,5-krotny wzrost produkcji przemysłowej. W olbrzymiej mierze było to możliwe dzięki inwestycjom.

Czy wszystko jednak w zakresie inwestycji przebiegało prawidłowo? Ostatnie Plenum daje na to niedwuznaczną odpowiedź. Wskazując bowiem na wielkie i bezsporne osiągnięcia, ujawnia jednocześnie istniejące słabości i określa środki służące do ich przewyżnienia oraz ustala dalszą platformę inwestycyjną w przyszłości. W szczególności podkreślono, że ciągle jeszcze budujemy za drogo i w sposób przewlekły. Ustalenie nowych środków działania było tym bardziej celowe, że w obecnej 5-lacie następuje dalszy wzrost nakładów inwestycyjnych do kwoty 840 mld zł, co stanowi wzrost o 37,6% w stosunku do ubiegłego pięciolecia. Znaczna część tej kwoty, bo aż 44%, przeznaczona jest na nakłady inwestycyjne w przemyśle.

Ostatnie VI Plenum KC PZPR określiło główne kierunki usprawnienia procesu inwestycyjnego w latach 1966—1970.

Uchwała tego Plenum — po stwierdzeniu, że inwestycje są kluczowym problemem planowej socjalistycznej gospodarki, zapewniającym historyczny postęp w industrializacji i urbanizacji naszego kraju — wytyczyła m. in. podstawowe kierunki polityki inwestycyjnej w obecnym planie 5-letnim oraz określiła zadania w dziedzinie programowania, planowania, projektowania i wykonawstwa inwestycyjnego, zmierzające do zapewnienia maksymalnej ekonomicznej efektywności nakładów inwestycyjnych.

W dziedzinie polityki inwestycyjnej podstawowym kierunkiem w obecnym planie 5-letnim, zwłaszcza w przemyśle, jest najpełniejsze wykorzystanie istniejących już zdolności produkcyjnych oraz uzyskanie zna-

⁷ M.P. Nr 61, poz. 318.

cznego ich przyrostu przez usprawnienie organizacyjno-techniczne oraz przez modernizację i rekonstrukcję istniejących zakładów. Uchwała nakazuje w tym celu opracowanie programów pełnego wykorzystania posiadanego w przedsiębiorstwach potencjału wytwórczego, a w związku z tym — opracowanie zadań w dziedzinie inwestycji modernizacyjnych, opartych na zaktualizowanych bilansach zdolności produkcyjnej i szczegółowej analizie posiadanych środków i kadr. Jako drugi węzłowy kierunek polityki inwestycyjnej w obecnej pięcioletce uchwała wysuwa koncentrację środków finansowych i materiałowych na inwestycjach kontynuowanych.

Uchwała wskazuje także na to, że wykorzystanie w latach 1966—1970 rezerw bezinwestycyjnego wzrostu produkcji i usług oraz koncentracji środków na inwestycjach modernizacyjnych i na przebudowie i rozbudowie istniejącego potencjału produkcyjnego oraz należyte przygotowanie nowych inwestycji wymaga dalszego doskonalenia metod programowania, planowania i organizacji procesu inwestycyjnego oraz wykonawstwa budowlano-montażowego i zaopatrzenia materiałowego. Wychoząc z tych założeń, uchwała ustala szczegółowo wytyczne programowania rozwoju gałęzi, branż i regionów, uznając za podstawowy kierunek ulepszenie systemu planowania inwestycji, umocnienie koordynacji i właściwego powiązania pomiędzy poszczególnymi fazami planowania i przygotowania inwestycji do realizacji oraz pogłębienia planowania rzeczowego. Między innymi zaleca ona wydanie do końca 1966 r. odpowiednich przepisów, które by unormowały tryb postępowania w sprawie odpowiedzialności biur projektowych, przedsiębiorstw wykonawstwa inwestycyjnego, dostawców maszyn i urządzeń oraz inwestorów za osiągnięcie w nowo uruchamianych obiektach zdolności produkcyjnych i wskaźników ekonomiczno-technicznych określonych w projektach inwestycji i w przewidywanych terminach.

W zakresie projektowania inwestycji uchwała zawiera szereg wytycznych zmierzających do podniesienia jakości opracowań projektowych i zwiększenia odpowiedzialności biur projektów i projektantów za wykonane prace, pogłębienie oszczędnego projektowania (szczególnie części budowlanej inwestycji) w celu obniżenia w nich robót kubaturowych, odpowiednio wczesnego przygotowywania dokumentacji inwestycyjnej oraz usunięcia nieprawidłowości występujących przy określeniu w projektowaniu kosztów inwestycji.

W dziedzinie wykonawstwa budowlano-montażowego oraz zaopatrzenia materiałowego uchwała VI Plenum — jako podstawowe zadania w obecnym 5-leciu — wyznacza skrócenie cyklu inwestycyjnego, znaczne poprawienie jakości produkcji, dalsze obniżenie kosztów budownictwa, pogłębienie koncentracji i specjalizacji w budownictwie oraz ogólne zwiększenie i właściwą rejonizację potencjału budownictwa, rozszerzenie funkcji, odpowiedzialności oraz uprawnień generalnych wykonawców robót inwestycyjnych, dokonanie rewizji stosowanych dotychczas w budownictwie mierników produkcji, ulepszenie systemu rozliczeń między inwestorem a wykonawcą robót, dalsze uprzemysłowienie budownictwa, poważne wzmocnienie dyscypliny pracy, poprawę zaopatrzenia budownictwa w materiały budowlane, rozszerzenie systemu generalnych dostawców maszyn i urządzeń inwestycyjnych oraz szereg dalszych.

Uchwały VI Plenum są oczywiście dyrektywami o charakterze polityczno-gospodarczym. Same w sobie nie zawierają one treści natury prawnej. Niemniej jednak, w wyniku realizacji tych uchwał, opracowany będzie określony zespół norm prawnych i instrukcyjnych.

Dla przykładu należy wskazać, iż uchwała VI Plenum zaleca m. in. doknanie rewizji obowiązujących normatywnych cykli budowy w takim terminie, żeby weszły one w życie z dniem 1 stycznia 1967 r., zaktualizowanie w 1966 r. terminów realizacji poszczególnych zadań ustalonych w umowach zawartych między inwestorami a wykonawcami w celu przyspieszenia oddania do użytku obiektów inwestycyjnych, przygotowanie odpowiednich przepisów (z mocą obowiązującą od 1 stycznia 1967 r.) regulujących zasady ustalenia cen ryczałtowych i katalgowych i inne związane z tym zagadnienia. Do dyrektyw uchwał VI Plenum powinien być dostosowany — począwszy od 1967 r. — tryb planowania i sprawozdawczości inwestycyjnej. Do końca 1966 r. powinny być opracowane nowe zasady organizacyjne nadzoru inwestorskiego i innych form nadzoru technicznego nad realizacją inwestycji oraz system gwarancji udzielanych inwestorom przez wykonawców itp.

Do prawidłowego rozumienia tych norm i wykorzystywania ich w codziennej pracy adwokatów i radców prawnych niewątpliwie nie tylko pożądana, ale wręcz niezbędna jest gruntowna znajomość założeń polityczno-gospodarczych, będących źródłem ich powstania.

Obowiązujący obecnie zespół przepisów dotyczących inwestycji nie jest zbyt precyzyjnym narzędziem, a opanowanie tych przepisów nie jest zadaniem łatwym.

Trzeba pamiętać, że obowiązujący obecnie zespół tych przepisów pochodzi z różnych okresów. Jest on bardzo obszerny. Wiele zaś z tych aktów normuje rozległe dziedziny działalności inwestycyjnej, stanowiąc zasadnicze ogniwo obowiązującego systemu podejmowania i prowadzenia działalności inwestycyjnej.

Można by dla przykładu wskazać, że wydany w 1962 roku „Zbiór przepisów dotyczących inwestycji”⁸, zawierający jedynie podstawowe przepisy w zakresie organizacji służb inwestycyjnych, projektowania, programowania i kosztorysowania inwestycji, sporządzania planów inwestycyjnych, umów i rozliczeń za dostawy, roboty i usługi inwestycyjne, źródeł sfinansowania i finansowania inwestycji oraz sprawozdawczości i księgowości inwestycyjnej (zresztą w tej chwili już poważnie zdezaktualizowany), obejmuje prawie 1 000 stron druku. Autorzy wydanego w 1964 r. „Informatora inwestora”⁹ zamieścili w wykazie przepisów dotyczących inwestycji 549 aktów prawnych i normatywnych. Sporządzony zaś według podobnych założeń wykaz aktów według stanu prawnego na dzień 1.I.1966 r. zawiera 547 pozycji.

Zakwalifikowanie konkretnego przepisu do grupy przepisów inwestycyjnych jest w wielu wypadkach kwestią poglądu autora. Normy bowiem regulujące tę działalność w pewnej tylko części dotyczą wyłącznie inwestycyjnej działalności gospodarczej. Dlatego też te liczby stanowią jedynie generalną ilustrację wielkości zagadnienia.

⁸ Ustawodawstwo Gospodarcze — Teksty, Wydawnictwo Prawnicze, Warszawa 1962 r.

⁹ Państwowe Wydawnictwo Ekonomiczne, Warszawa 1964 r.

Obszerność jednak norm prawnych i instrukcyjnych, organizujących działalność inwestycyjną i regulujących stosunki zachodzące pomiędzy jednostkami gospodarki uspołecznionej w procesie rzeczowej i finansowej realizacji inwestycji, nie tylko nie jest okolicznością uzasadniającą ucieczkę od tej problematyki, lecz przeciwnie, stanowi ona okoliczność nakazującą dołożenie maksymalnej staranności w celu gruntownego poznania tych norm. Przepisy te bowiem stanowią bardzo ważny środek realizacji polityki gospodarczej Państwa w dziedzinie inwestycji i budownictwa. Normują one również treść codziennej pracy licznej rzeszy pracowników rozległego aparatu służb inwestycyjnych, państwowych jednostek projektowania, przedsiębiorstw budowlano-montażowych, wykonawców inwestycyjnych prac geodezyjnych i geologicznych, organów nadzoru inwestorskiego, banków finansujących inwestycje itp.

W sferze zadań radców prawnych szczególne znaczenie będą mieć przepisy należące do grupy regulującej zasady zawierania i wykonywania umów o prace projektowe, roboty budowlane i montażowe, nadzór inwestorski, nadzór autorski, dostawy maszyn i urządzeń inwestycyjnych oraz inwestycyjne roboty geodezyjne i geologiczne, a także zasady ustalania wynagrodzeń i dokonywania rozliczeń za dostawy, roboty i usługi tego typu. Należy bowiem podkreślić, że przepisy obowiązujące w tych przedmiotach zostały w znakomitej większości wydane jeszcze przed wejściem w życie prawa budowlanego z 1961 r. i kodeksu cywilnego z 1964 r. Wymagają one zatem zasadniczej nowelizacji, która by je dostosowała do tych ustaw oraz do wytycznych zawartych w tym przedmiocie w uchwałach IV Plenum KC PZPR z lipca 1965 r. i VI Plenum z kwietnia 1966 r. W pewnych dziedzinach prace nowelizacyjne są daleko zaawansowane, a jeśli chodzi o nowe przepisy regulujące zasady zawierania umów o wykonanie robót budowlanych oraz zasady ustalania wynagrodzeń i dokonywania rozliczeń za te roboty, to prace te są już na ukończeniu.

Wydaje się, że nieprzypadkowo uchwała nr 533 Rady Ministrów z 1961 r. w sprawie obsługi prawnej dopiero w ostatniej kolejności wymienia wśród zadań radców prawnych zastępstwo w postępowaniu sądowym, arbitrażowym, administracyjnym i przed innymi organami orzekającymi. Wydaje się też, że to uszeregowanie zadań obsługi prawnej nie tylko miało na celu zaakcentowanie, iż w świetle przepisów tej uchwały (a w przeciwieństwie do poprzednio, raczej powszechnie stosowanej, a niekiedy i obecnie spotykanej praktyki ograniczania obsługi prawnej do poszczególnych czynności zleczanych radcy prawnemu i dotyczących przede wszystkim zastępstwa w postępowaniu przed organami orzekającymi) obsługa prawna jednostek gospodarki uspołecznionej obejmuje całokształt problematyki prawnej danego zakładu pracy, opartej na należytej znajomości ogólnej działalności tej jednostki. Sens tego uszeregowania jest chyba jeszcze głębszy. Główną bowiem treścią pracy radcy prawnego powinna być działalność profilaktyczna, oddziaływanie mające na celu prawidłowe stosowanie przepisów prawa, i to zarówno w stosunkach między jednostkami gospodarki uspołecznionej, jak i w stosunkach wewnętrznych tych jednostek, tj. w stosunkach między kierownictwem zakładu pracy a pracownikami. Przy tak pojętej roli obsługi prawnej oraz przy prawidłowym wypełnianiu tej roli za-

stępstwo przed organami orzekającymi powinno się stać jedynie marginesem pracy radcy prawnego.

Obserwując spory — z natury rzeczy rozpoznawane w zasadzie w postępowaniu arbitrażowym — wynikłe na tle działalności inwestycyjnej, można dojść do wniosku, że ich źródło tkwi przede wszystkim albo w nie dość wnikliwie opracowanych umowach, albo w nieuwzględnianiu w tych umowach przepisów regulujących stosunki umowne między uczestnikami procesów inwestycyjnych, albo wreszcie w nienależytym wykonywaniu przyjętych zobowiązań umownych.

Profilaktyczne działanie radcy prawnego, mające na celu prawidłowe kształtowanie stosunków umownych i wskazujące na całokształt skutków prawnych zaciąganych przez jego zakład pracy zobowiązań a zarazem nie dopuszczające do naruszania obowiązujących przepisów i umów, ma pierwszoplanowe znaczenie i na pewno stanowi jeden z podstawowych czynników usprawniania procesów inwestycyjnych.

Nie wydaje się, żeby w ramach omawianego tematu istniała potrzeba szerszego zajmowania się stosunkami umownymi pomiędzy jednostkami gospodarki uspołecznionej a jednostkami gospodarki nie uspołecznionej. Korzystanie bowiem z usług tych jednostek w działalności inwestycyjnej ma charakter wyjątkowy, szczegółowo zresztą regulowany ogólnymi przepisami o dostawach, robotach i usługach oraz innymi aktami prawnymi.

Rzecz jasna, w tych wyjątkowych wypadkach niezbędne jest szczególnie wnikliwe analizowanie i opiniowanie projektów umów dla należytego zabezpieczenia interesów jednostki gospodarki uspołecznionej.

W powyższych uwagach starałem się wskazać jedynie — bynajmniej zresztą niewyczerpująco — na niektóre aspekty obsługi prawnej jednostek gospodarki uspołecznionej w zakresie działalności inwestycyjnej. Nie zamierzałem bowiem analizować przepisów regulujących obsługę prawną tych jednostek, przepisów niewątpliwie dobrze znanych zarówno adwokatom-radcóm prawnym, jak i radcom prawnym nie będącym adwokatami. Nie zakładałem również przeprowadzania analizy obowiązujących przepisów dotyczących inwestycji. Chodziło mi jedynie o mocne podkreślenie tego, że w realizacji uchwał VI Plenum KC PZPR w sprawie głównych kierunków usprawnienia procesu inwestycyjnego określoną rolę powinni również odegrać adwokaci-radcowie prawni, powołani przede wszystkim do czuwania nad działaniem zakładów pracy w pełnej zgodności z przepisami regulującymi ich działalność.

Należy jednak zaznaczyć, że uchwały VI Plenum to pasjonujący materiał nie tylko dla adwokatów-radców prawnych jednostek zainteresowanych w różnych płaszczyznach i aspektach działalnością inwestycyjną. Również adwokat wykonujący zawód w zespole powinien znać zasadnicze założenia i podstawowe przepisy inwestycyjne. Styka się on z tymi problemami nie tylko jako obywatel, ale również w procesach cywilnych przy rozstrzyganiu istniejącego sporu, a nawet w procesach karnych. Jakże często rozstrzygnięcie sprawy cywilnej czy karnej zależy od znajomości i zdolności zaprezentowania argumentacji z dziedziny nie tylko prawnej, ale również od strony zasad legalności, celowości, gospodarności, uzasadnionego ryzyka itp.

Znajomość założeń polityki inwestycyjnej niewątpliwie może tu być przysłówowym „języczkiem u wagi”, adwokatowi więc nie wolno z tej argumentacji rezygnować. Oto dlaczego pokusiłem się o „wyłuskanie” z uchwał VI Plenum problematyki związanej z pracą adwokata-członka zespołu adwokackiego i adwokata-radcy prawnego.

PAWEŁ AŚLĄNOWICZ

Wywiad z zespołem (1) *

(Jelenia Góra)

Zespół może nietypowy, bo to niby głęboka prowincja, a okręg pod każdym względem dynamiczny. Siedziba wprawdzie tylko sądu powiatowego, ale o bardzo licznej (jak na przeciętną krajową) obsadzie tegoż sądu (14 sędziów). Powiat bardzo uprzemysłowiony (zarazem stolica „turystyczna” Dolnego Śląska), zatrudniający łącznie w wymiarze sprawiedliwości, w administracji, a zwłaszcza w gospodarce narodowej stu-kilkudziesięciu prawników. Nic więc dziwnego, że Zespół Adwokacki w Jeleniej Górze liczy 20 adwokatów i że wszyscy jego członkowie są w pełni zatrudnieni.

*

Dnia 28 maja 1966 r. Zespół Adwokacki w Jeleniej Górze udzielił — jako kolektyw — wywiadu „Palestrze”. Spotkanie nie było wprawdzie przygotowane, ale i tak uczestniczyło w nim 16 kolegów. Mimo improwowanego charakteru spotkania, co naszym zdaniem jest bardzo cenne, gdyż wypowiedzi były niezwykle spontaniczne, rozmowa z kolegami trwała blisko 2 godziny. A jeśli jeszcze dodamy, że była ona poprzedzona godziną przeszło rozmową z kierownictwem Zespołu (z kol. Kazimierzem Schillerem, kierownikiem, i Marianem Kuskowskim, jego zastępcą), to należy z zadowoleniem odnotować, że koledzy jeleniogórscy nie tylko chcieli poświęcić swój wolny sobotni, popołudniowy czas „Palestrze”, ale że mieli jej również wiele do powiedzenia.

*

Zespół liczy, jak już wspomniano, 20 członków. Jednym z przejawów jego nietypowości jest okoliczność, że nie ma w jego składzie ani jednej kobiety. Powstał w roku 1952, a od pięciu lat zdobył własną siedzibę. Znajduje się ona naprzeciwko gmachu Sądu Powiatowego, mieszczącego zarazem i Biuro Notarialne, i Prokuraturę Powiatową oraz kancelarie komorników. Wybudowana została ta siedziba z dotacji Wojewódzkiej Rady Adwokackiej we Wrocławiu.

* Jest to pierwszy z cyklu wywiadów z zespołami (Red.).